

Warszawa, 29 października 2024 r.

Komentarz ZPP dotyczący konieczności poszerzenia listy podmiotów uprawnionych do korzystania z wirtualnych kas fiskalnych

- Wirtualne kasy fiskalne to innowacyjna alternatywa dla tradycyjnych kas fiskalnych, w tym kas online. Mają postać oprogramowania, które można zainstalować na urządzeniach mobilnych, takich jak smartfony czy tablety, co umożliwia rejestrowanie sprzedaży w dowolnym miejscu i czasie. To rozwiązanie szczególnie korzystne dla mikro i małych przedsiębiorstw oraz branż, które charakteryzują się dużą mobilnością.
- Według rozporządzenia Ministra Finansów z maja 2020 r., wirtualne kasy fiskalne mogą być używane jedynie przez przedsiębiorców z 29 wybranych branż, takich jak transport, hotelarstwo, gastronomia oraz sprzedaż paliw opałowych.
- Związek Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP) apeluje o rozszerzenie listy branż, które mogą korzystać z wirtualnych kas fiskalnych. Umożliwienie stosowania tego rozwiązania przy świadczeniu usług w branży beauty, usług edukacyjnych, naprawczych i serwisowych, czy w handlu na targowiskach, przyniosłoby korzyści dla przedsiębiorców w postaci większej mobilności, obniżenia kosztów i uproszczenia prowadzenia działalności, a dla KAS - lepszej kontroli nad obrotami, co mogłoby ograniczyć szarą strefę.
- Zagraniczne przykłady z krajów takich jak Chorwacja, Hiszpania i Szwecja pokazują, że wprowadzenie wirtualnych kas fiskalnych przyniosło znaczące korzyści dla małych firm upraszczając procesy księgowo i pozwalając przedsiębiorcom na większą mobilność, przy jednoczesnym zwiększeniu przejrzystości transakcji i przyczynieniu się do zmniejszania szarej strefy.

Wirtualne kasy fiskalne stanowią innowacyjną alternatywę nie tylko dla tradycyjnych kas fiskalnych, ale również tzw. kas online. Mają one postać oprogramowania, które łączy się z terminalem płatniczym i rejestruje sprzedaż. O ile kasa fiskalna online to system, którego zakupu dokonuje przedsiębiorca i który automatycznie przekazuje dane do Centralnego Repozytorium Kas, o tyle wirtualne kasy fiskalne mają postać oprogramowania, które można zainstalować na dowolnym urządzeniu, w tym urządzeniach przenośnych, takich jak smartfony, tablety czy nawet bezpośrednio terminale płatnicze, a później używać w ramach subskrypcji, z możliwością przerwy w miesiącach, w których działalność nie jest prowadzona. Takie rozwiązanie jest bardzo wygodne dla mikro i małych przedsiębiorstw, a także w branżach, w których sprzedaż odbywa się w różnych miejscach, takich jak usługi przewozowe czy cateringowe. Aplikacje fiskalne obecne na polskim rynku posiadają homologację

Głównego Urzędu Miar, dzięki czemu stanowią sprawdzone i bezpieczne narzędzie fiskalizacji. Dzięki formie aplikacyjnej i możliwości instalacji na wielu urządzeniach, umożliwiających w konsekwencji wysoką mobilność biznesu, wirtualne kasy fiskalne stanowią dla wielu przedsiębiorców wygodne rozwiązanie.

Niestety, ustawodawca ogranicza liczbę branż, które mogą korzystać z wirtualnych kas fiskalnych. W rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 29 maja 2020 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2268) w sprawie grup podatników lub rodzajów czynności, w odniesieniu do których możliwe jest używanie kas rejestrujących mających postać oprogramowania, wyodrębniono 29 czynności, w odniesieniu do których mogą być używane takie kasy rejestrujące. W grupie tej znaleźli się przedsiębiorcy, którzy wykonują usługi związane z transportem, hotelarstwem i zakwaterowaniem, gastronomią, czy zajmują się sprzedażą paliw opałowych.

Jako Związek Przedsiębiorców i Pracodawców opowiadamy się za dalszą cyfryzacją systemu fiskalnego i rozszerzeniem listy podmiotów uprawnionych do używania wirtualnych kas fiskalnych. W sytuacji szybko postępującej rewolucji technologicznej, przedsiębiorcy coraz częściej sięgają po innowacyjne rozwiązania rynkowe, które umożliwiają szybszą, bardziej wydajną i mobilną obsługę biznesu. Wirtualne kasy fiskalne są częścią szerszego trendu cyfryzacji komunikacji między organami administracji publicznej i biznesem. Przewidujemy, że zainteresowanie przedsiębiorstw korzystaniem z tego rozwiązania będzie rosło, zwłaszcza w branżach, które opierają się na mobilności lub usługach online. Nie widzimy powodu, dla którego nie można by umożliwić stosowania wirtualnych kas fiskalnych w większej liczbie sektorów. Oczywiście zdajemy sobie sprawę, że istnieją branże, w których wprowadzenie wirtualnych kas fiskalnych jest niewskazane na obecnym etapie rozwoju technologii, takie jak branże posiadające wysokie wymagania raportowania i wymagające zaawansowanych zabezpieczeń fiskalnych (jak np. branża farmaceutyczna, hazardowa, jubilerska, czy banki) czy o bardzo wysokim wolumenie sprzedaży, który przekłada się na skomplikowane systemy zarządzania sprzedażą i logistyką, które są trudne do integracji z prostszymi rozwiązaniami fiskalnymi (stacje paliw, sklepy wielkopowierzchniowe czy sieci handlowe). Branże te stanowią jednak zaledwie wycinek sektora prywatnego.

Kiedy w 2020r. wprowadzano przepisy regulujące używanie kas rejestrujących mających postać oprogramowania, ograniczenie tej możliwości tylko do wybranych branż miało na celu uniknięcie potencjalnych problemów technicznych i operacyjnych związanych z masowym wdrożeniem na szeroką skalę. W związku z tym zdecydowano się na pilotażowe wdrożenie w branżach, które miały specyficzne potrzeby i były bardziej mobilne, co miało pozwolić przetestować system w praktyce. Dzięki temu możliwe było zidentyfikowanie potencjalnych problemów technicznych, związanych np. z łącznością z CRK czy wypracowanie najlepszych praktyk związanych z certyfikacją oprogramowania. Istotne było także przetestowanie wirtualnych kas fiskalnych w zakresie bezpieczeństwa. Oprogramowanie działające na urządzeniach mobilnych, musi spełniać restrykcyjne normy bezpieczeństwa,

by zapobiec manipulacjom danymi sprzedaży i oszustwom podatkowym. Wdrożenie w ograniczonej liczbie branż umożliwiło bardziej szczegółową kontrolę nad tym, czy systemy spełniają te wymagania. Ministerstwo Finansów od początku zakładało możliwość stopniowego rozszerzania dostępności tego rozwiązania na inne sektory gospodarki, w miarę zdobywania doświadczeń z funkcjonowania kas i wprowadzania ewentualnych usprawnień. Po niemal 4 latach od wprowadzenia przepisów, lista sektorów, w których możliwe jest używanie kas rejestrujących mających postać oprogramowania, nadal jest bardzo wąska w stosunku do potrzeb rynku.

Kluczowe kryterium, którym można się kierować przy wyborze kolejnych branż, to ich duża mobilność, przy wysokiej częstotliwości transakcji. Jest szereg branż nieujętych w Rozporządzeniu MF, które opierają się na bezpośredniej obsłudze klientów poza stałymi lokalizacjami, gdzie dostęp do tradycyjnych kas fiskalnych jest utrudniony i potrzebne są elastyczne narzędzia rejestracji sprzedaży. Możliwość rejestrowania sprzedaży usług bezpośrednio w miejscu ich wykonywania, byłaby dla nich znacznie wygodniejsza i bardziej efektywna. W takich branżach ograniczona jest również przejrzystość w zakresie obrotów, ponieważ część transakcji odbywa się gotówkowo. Wirtualne kasy fiskalne pozwoliłyby na łatwiejszą kontrolę obrotów, co mogłoby przełożyć się na ograniczanie szarej strefy. Dla części małych, indywidualnych działalności byłby to także sposób na obniżenie kosztów.

ZPP proponuje wprowadzenie możliwości korzystania z wirtualnych kas fiskalnych w pierwszej kolejności w następujących branżach:

1. Branża beauty (w tym m.in. usługi fryzjerskie i kosmetyczne)
2. Handel detaliczny na rynkach i targowiskach
3. Usługi budowlane i remontowe
4. Usługi naprawcze i serwisowe
5. Sprzedaż produktów i usług online (e-commerce)
6. Rzemiosło i drobne usługi (np. szewcy, krawcy)
7. Usługi edukacyjne (kursy, szkolenia, korepetycje)
8. Usługi medyczne i paramedyczne (fizjoterapia, masaże, opieka domowa)

Na liście lub rodzajów czynności, w odniesieniu do których możliwe jest używanie kas rejestrujących mających postać oprogramowania powinny oczywiście znaleźć się również sprzedaż towarów i usług przy użyciu urządzeń do automatycznej sprzedaży towarów i usług. Nie jest ona ujęta w rozporządzeniu MF z 29.05.2020 r. (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2268), jest za to wyszczególniona w drugim z głównych rozporządzeń MF, dotyczących wirtualnych kas fiskalnych z 26.05.2020 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1849). ZPP wystąpiło do Ministerstwa Finansów o podjęcie działań w celu usunięcia tej luki prawnej, jednoznacznie podkreślając, że stosowanie w tym przypadku kas rejestrujących mających postać oprogramowania ma silne uzasadnienie merytoryczne.

Wprowadzenie wirtualnych kas w wymienionych sektorach zwiększyłoby ich elastyczność, obniżyło koszty działalności, a jednocześnie poprawiło fiskalną

przejrzystość transakcji. Należy zwrócić także uwagę na fakt, że zwiększanie popularności kas aplikacyjnych przełoży się na niższe koszty dla budżetu państwa, ponieważ nie wymagają one wysokich dopłat, tak jak dzieje się to w przypadku standardowych kas fiskalnych.

Co warto zaznaczyć, wirtualne kasy fiskalne oraz inne cyfrowe systemy fiskalizacji są coraz częściej stosowane w UE i przynoszą liczne korzyści. W Chorwacji, wszystkie transakcje muszą być rejestrowane w czasie rzeczywistym, a paragony generowane w formie elektronicznej. Wprowadzenie systemu fiskalizacji online w Chorwacji znacząco poprawiło przejrzystość obrotu i zmniejszyło szarą strefę, szczególnie w branży turystycznej i gastronomicznej. W Hiszpanii natomiast stosowane są systemy kas fiskalnych w chmurze (cloud-based POS). Mobilne aplikacje umożliwiające rejestrowanie sprzedaży są powszechnie używane także w Słowenii oraz Szwecji. We wszystkich tych krajach wprowadzenie możliwości korzystania z aplikacyjnych kas fiskalnych przyniosło znaczne korzyści dla małych firm, które wcześniej miały problemy z dostosowaniem się do wymagań związanych z tradycyjnymi kasami fiskalnymi. Stosowanie tego rozwiązania ułatwiło małym przedsiębiorcom spełnianie obowiązków podatkowych, jak również obniżyło ponoszone przez nie koszty, jednocześnie zwiększając przejrzystość obrotów.